

โรคหิด Scabies

หิดเป็นโรคที่เกิดจากปรสิตไซเข้าผิวหนังทำให้เกิดตุ่มคัน หิดเป็นโรคติดต่อ โดยการสัมผัสกันโดยตรง สามารถเกิดที่ผิวหนังได้ทั่วร่างกาย

หิด Scabies

เป็นการติดเชื้อปรสิตที่มีชื่อว่า *Sarcoptes scabiei* ตัวเมียจะฝังตัวใต้ผิว และขึ้นมาวางไข่วันละ 2-3 ฟอง ไข่ จะใช้เวลาในการฟักตัวประมาณ 10 วันจึงจะเป็นตัวอ่อน

พาหะนำโรคหิด คือ ตัวหิด ซึ่งมีขนาดยาว 0.4 มม. หิดตัวเมียจะเจาะทะลุผิวหนังลงไปเป็นช่องยาว 2-15 มม. และทำการวางไข่

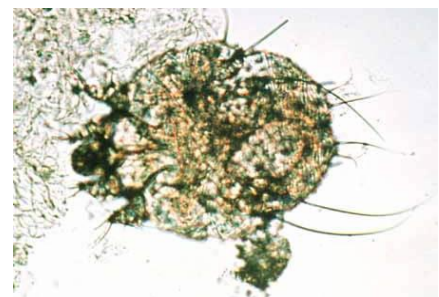
โดยใช้เวลาพัฒนาจากไข่เพื่อเติบโตเป็นตัวหิดวัยเจริญพันธุ์ประมาณ 2 สัปดาห์

การติดต่อ

โรคนี้จะติดต่อโดยการสัมผัส ระหว่างผิวหนังที่เป็น โรคและผิวหนังปกติ การติดต่อมักจะเกิดเมื่อนอน ร่วมกันเป็นเวลานาน การร่วมเพศอย่างเดียวมีโอกาสติดเชื้อนี้น้อย

นอกจากนั้น โรคนี้ยังติดต่อโดยการจับมือ เสื้อผ้า หรือเครื่องใช้ แม้กระทั่งฟางโกสัวก็สามารถติดต่อได้ เมื่อ ได้รับเชื้อแล้ว 4-6 สัปดาห์จึงจะเกิดอาการคันดังนั้นแม้ว่ายังไม่มีอาการก็สามารถแพร่เชื้อหิดได้

อาการของผู้ที่เป็นโรค

ตัวเชื้อหิด

- คั้นมากโดยเฉพาะเวลากลางคืน
- มีรอยเคลื่อนที่ของตัวปรสิตเป็นรูป s
- ผิวหนังสีตุ่มสีน้ำตาล

ฝิ่นที่ซอกนิ้ว

ตำแหน่งที่ติดเชื้อบ่อยคือ ซอกนิ้วมือนิ้วเท้า หัวหน้า ขาหนีบ ข้อมือ
 เต้านม อวัยวะ ท้อง ส่วนบริเวณที่พบน้อยได้แก่ฝ่ามือฝ่าเท้า

การวินิจฉัย

- ขูดบริเวณที่เป็นโรคแล้วส่องกล้องจุลทรรศน์จะพบตัวเชื้อโรค
- ใช้เข็มขูดตามแนวทางเดินเพื่อเอาตัวเชื้อออกมาตรวจ

การรักษา

หลักการรักษาจะต้องรักษาสมาชิกในครอบครัวที่มีความใกล้ชิด และรักกุ่มนอน เสื้อผ้า เครื่องใช้ส่วนตัวก่อน
 หน้าการรักษาสามวันให้แยกออกไปอย่างน้อย 3 วัน หรือซักด้วยน้ำร้อนและอบแห้ง

- ยาที่ใช้รักษาได้แก่ Permethrin cream ทาตั้งแต่คอลงมาถึงไว้ 8 ชั่วโมงแล้วล้างออก
- ยาที่เป็นทางเลือก Lindane ทาตั้งแต่คอลงมาถึงไว้ 8 ชั่วโมงแล้วล้างออก
- ไม่ควรใช้น้ำในบริเวณผิวหนังที่มีแผล หรือหลังอาบน้ำใหม่ๆ เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี คนท้อง คนที่มีประวัติโรคชัก
- การรักษาควรจะรักษาทั้งครอบครัว หรือกุ่มนอน ที่อยู่ด้วยกันอย่างใกล้ชิด
- อาการคันมักจะเกิดจากภูมิแพ้ต่อตัวเห็บและอุจจาระ ดังนั้นอาจจะมีอาการคันหลังรักษา แต่หากอาการคันเป็นนานเกินสองสัปดาห์หรือมีผื่นเกิดขึ้นใหม่อาจจะพิจารณารักษาใหม่

ยาที่ใช้รักษา

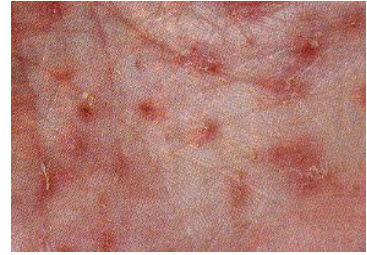
1. Permethrin cream 5% ยานี้มาทั้งตัวเช็ด และไข ให้ทาอาทิตย์ละครั้งสองอาทิตย์ติดต่อกันเป็นยาที่องค์การอาหารและยาของอเมริกาแนะนำให้ใช้
2. Crothamiton lotion 10% and Crothamiton cream 10%
3. Lindane lotion 1% เนื่องจากยานี้มีผลข้างเคียงมากจึงไม่แนะนำให้ใช้เป็นยาตัวแรก จะใช้ในกรณีที่ใช้ยาอื่นไม่ได้ผล และไม่ควรใช้ในเด็ก คนที่มีประวัติชัก คนตั้งครรภ์ คนที่กำลังให้นม หรือมีโรคผิวหนัง
4. Ivermectin เป็นยารับประทานจะใช้ในกรณีที่ติดเชื้อรุนแรง หรือใช้ยาอื่นแล้วไม่ได้ผล

การป้องกัน

- ใช้ยาให้ครบ
- รักษาสมาชิกในครอบครัว
- งดมีเพศสัมพันธ์ในช่วงที่ยังมีอาการ
- นำเสื้อผ้าไปต้มที่อุณหภูมิ 130 องศาและอบร้อนเป็นเวลา 20 นาที(ควรซักผ้าห่ม ผ้าปูที่นอน ผ้าขนหนู และเสื้อผ้าอื่นๆ ในน้ำร้อนเป็นเวลา 20 นาที)
- สำหรับอุปกรณ์ที่ต้มไม่ได้ให้ทำความสะอาดแล้วเก็บแยกไว้เป็นเวลา 2 สัปดาห์หรือ เสื้อผ้าที่ไม่ถักนุ่ง สามารถเก็บไว้ในถุงพลาสติกที่ปิดสนิทเป็นเวลา 2 สัปดาห์
- สำหรับบ้านที่ใช้พรมให้ใช้เครื่องดูดฝุ่นแล้วนำผงไปทิ้ง

ผื่นที่มือ มีรอยแนวเคลื่อนที่

ผื่นที่ฝ่ามือจะเป็นตุ่มแดงๆ คัน

ผื่นที่ฝ่าเท้า

คำถามที่พบบ่อย

1. เชื้อหิดจะอยู่ในร่างกายนานแค่ไหน

-หากเชื้อหิดอยู่ในร่างกายจะมีอายุ 1-2 เดือน หากอยู่นอกร่างกายจะมีอายุ 2-3 วัน เชื้อหิดจะตายเมื่ออุณหภูมิมากกว่า 50 องศา

2. จะติดหิดมาจากสัตว์เลี้ยงได้หรือไม่

-ไม่ของสัตว์เลี้ยงและของคนเป็นคนละสายพันธุ์

3. จะติดโรคหิดจากการใช้ผ้าเช็ดตัว หรือสระว่ายน้ำได้หรือไม่

-มีโอกาสติดเชื้อหิดจากเหตุการณ์ดังกล่าวไม่มาก นอกเสียจากว่าเสื้อผ้าดังกล่าวถูกใช้โดยคนที่เป็นหิดอย่างรุนแรงเช่นผู้ป่วยที่มีภูมิบกพร่อง

4. เราจะเอาเชื้อหิดออกจากผ้าได้อย่างไร

- ประคิเชื้อหิดจะมีอายุไม่เกิน 3 วันหากอยู่นอกร่างกาย ดังนั้นหากเราสงสัยก็แยกเสื้อผ้าสักสามวัน
- ซักผ้าในน้ำร้อน และอบแห้ง

5. หากไปสัมผัสกับคนที่ติดหิดจะต้องทำอะไร

การที่จะพิจารณาว่าติดหิดหรือไม่จะพิจารณาจาก

- ชนิดของโรคหิดหากเป็นชนิดไม่รุนแรงและเพียงแค่จับมือก็มีความเสี่ยงต่ำ หากผู้นั้นเป็นหิดรุนแรง เพียงแค่สัมผัสมือก็มีความเสี่ยงที่จะติดสูง
- ระยะเวลาที่ผิวหนังสัมผัสกัน หากผิวหนังสัมผัสกันนานก็มีโอกาสติดเชื้อหิดสูง
- ผู้ที่เราสัมผัสได้รับการรักษาหรือยัง หากรักษาแล้ว โอกาสติดเชื้อหิดจะน้อยลง
- หากการสัมผัสกับคนที่สงสัยและสัมผัสไม่นานก็ไม่น่าจะติดเชื้อหิด
- หากสัมผัสกับคนที่เป็นหิดชนิดรุนแรงแม้ว่าแค่สัมผัสมือก็มีความเสี่ยงที่จะติดหิด

ขอบคุณข้อมูลจาก

http://www.siamhealth.net/public_html/Health/Photo_teaching/scab.htm#.U3rpiGQayc0